

DP3: Klinična obravnava in zdravljenje

Strokovno mnenje glede izolacije in nadomestila zaradi odsotnosti od dela

Datum prejema vprašanja: 22. 06. 2022, v DP3 dobili 13.07.2022
Zastavljavec vprašanja: doc. dr. Tatjana MLAKAR, generalna direktorica ZZS
Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije
Vprašanje prejeto po: elektronski pošti
Rok za pripravo odgovora: /
Datum odgovora: zavzeto stališče pred sejo PS 18. 7. 2022; pisno mnenje 3. 8. 2022
Prejemniki odgovora: dr. Mario Fafangel, vodja Posvetovalne skupine

Priloge:

- 1) Posledice covid-19 nadomestila
-

Vprašanje

ZZS odgovorne redno informira in seznanja s podatki za nadomestila, ki so posledica zadržanosti od dela zaradi Covid-19 in posledično velikemu številu izgubljenih delovnih dni.

Pred dobrima dvema letoma je bila sprejeta odločitev, da se zaradi prenosa okužb Covid-19, v primeru pozitivnega testa na Covid-19, odredi osamitev/izolacija.

Razumemo, da so bili epidemiološki ukrepi vezani na izolacije in osamitve verjetno smotrni, glede na trenutno sproščanje ukrepov in laičnemu razmišljanju, da bolezen covid-19 morda postopoma prehaja med boleznimi, primerljive ostalim respiratornim in infekcijskim obolenjem (nenazadnje v svetu dovoljujejo javne aktivnosti tudi osebam z asimptomatskimi okužbami), vas vljudno prosimo, da v okviru svetovalne skupine razmislite in presodite, ali je izolacijo v primeru okužbe covid-19, še posebej, če gre za asimptomatiko, res utemeljeno avtomatsko podvržena ukrepu izolacije in posledično tudi odsotnosti od dela.

Podatki, ki jih prilagamo so zaskrbljujoči, nenazadnje je tudi poraba namenskih sredstev za zdravstveno varstvo pomembna vsebina, ki jo moramo regulirati, če tega ukrepa klinična oblika in intenzivnost bolezni (v tem primeru Covid-19 okužba), morda ne zahteva več.

Strokovno mnenje

Ukrep osamitve bolnikov, ki imajo pozitiven test na SARS CoV-2 virus sodi med pomembne epidemiološke ukrepe, ki zmanjšajo širjenje virusa v populaciji in je še vedno del strategije večine držav, kakor tudi WHO, ECDC in CDC. Večina držav ima podobne kriterije kot Slovenija, redke imajo krajšo izolacijo (npr. ZDA), le Norveška in Avstrija (pred kratkim) pa sta izolacijo ukinili, pri čemer je na Norveškem cepljeni 75,4% populacije, v Avstriji pa 74,3%.

Raziskave o trajanju kužnosti, ki so primerjale variante glede tega, koliko časa še izločajo virus, ki se ga da kultivirati, so ugotovljale, da ni bilo pomembnih razlik med delto in omikronom in cepljenimi/necepljenimi ni bilo.

Tudi definicija brezsimptomnosti je lahko predmet zelo različnih interpretacij, kar vsakodnevno vidimo v naši praksi.

Države, ki so skrajšale ali celo ukinile izolacijo priporočajo namesto izolacije dosledno uporabo mask pri pozitivnih osebah. V trenutni družbeni klimi verjetno to priporočilo ne bi bilo učinkovito in virus bi se nekontrolirano širil. Upoštevati moramo pa tudi, da z malo simptomi ali celo brez obolevajo mladi aktivni ljudje z veliko socialnimi stiki. Večje širjenje variante omikron bi kljub njeni lažji klinični sliki lahko pomembno vplivalo tudi na kritično kadrovske infrastrukturo, zlasti v obdobju letnih dopustov.

Reference:

- https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/navodila_za_osebo_s_potrjeno_okuzbo_s_sars-cov-2_v_domaci_izolaciji.pdf
 - <https://www.who.int/news-room/commentaries/detail/criteria-for-releasing-covid-19-patients-from-isolation>
 - <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/Guidance-for-discharge-and-ending-of-isolation-of-people-with-COVID-19-third-update.pdf>
 - <https://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMc2202092>
 -
-

Predlog odgovora

Mnenje delovne skupine je, da izolacija ostane tako kot sedaj z nadomestilom. Epidemiološke razmere trenutno ne dopuščajo kaj drugega.

Sprejem strokovnega mnenja

Strokovno mnenje je bilo obravnavano na sestanku DP3: dopisna seja dne 14.07.2022.

Do predloga se je opredelilo 8 članov DP.

Rezultati glasovanja: ZA: 8 PROTI: 0 VZDRŽAN: 0

Obrnava strokovnega mnenja na posvetovalni skupini (Izpolnjuje DP0: koordinacija)

Strokovno mnenje je obravnavala posvetovalna skupina: DA NE

Če da:

Strokovno mnenje je bilo na posvetovalni skupini obravnavano dne 18. 7. 2022.

Posvetovalna skupina se je z mnenjem seznanila.

Priloga 1) Posledice covid-19 nadomestila

Bolniški stalež (BS)*	2018	2019	2020	2021	2022****	
Št. dni BS zaradi COVID-19**	0	0	555.937		1.073.891	1.284.369
Finančne obremenitve ZZS zaradi BS kot posledica COVID-19***						
	0	0	43.343.762		83.680.408	107.578.188

*gre za podatke o številu izgubljenih delovnih dni v posameznem letu obračunanih na podlagi podanih zahtevkov delodajalcev, vir: aplikacija Nadomestila ZZS

**vzet samo razlog izolacija kot razlog odsotnosti z dela (tako vsekakor niso zajeti vsi primeri, saj je bilo strokovno odrejena izolacija samo za čas kužnosti, v primeru daljšega COVIDa, pa se je razlog odsotnosti po ca. 10 dneh transformiral v razlog bolezni. Prav tako se COVID okužbe »skrivajo« tudi v drugih razlogih odsotnosti zlasti razlogu poškodba pri delu (če je prišlo do okužbe na delovnem mestu) in nadomestilu plače zaradi COVID okužbe po 46. členu ZIUPOPdve

***zapis finančne obremenitve ZZS zaradi BS kot posledica COVID ni točen 1. iz zgornjega razloga in 2. na podlagi posameznih interventnih zakonov je del stroška izolacij prevzel Proračun RS

****gre za podatke o obračunanih nadomestilih za izgubljene delovne dni do 1.7.2022 (ker gre za refundacije, torej za zamik izplačil, se ocenjuje, da gre za izgubljene delovne dni v obdobju I-IV/2022)